

ESDRASPA QELLQASQAN LIBRO

Kay librotaqa qellqarqa Esdrasmi. Kay Esdras librowan qatiqnin Nehemiasqa chullallam.

Esdrasqa karqa Diospa leyninkunata yachachiqmi. Paymi anchallataña munarqa Israel runakuna kaqlamanta Dios yupaychanankuta. Nehemiasqa prefecto kachkaspapas Diospa kaqninkunaman tam nanachikurqa. Jerusalen llaqtapa murallanta allichachispanmi guardiakunatapas churarqa.

Kay Esdras sutiyooq libroqa kimsa parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun huklaw nacionpi kaq judiokuna Zorobabelwan Jerusalen llaqtaman kutimusqankumanta (1-2).

Iskay kaq parteñataqmi willakun templota mosoqmanta hatarirachispas kaqlamanta Diosta adoranankupaq sapaqchasqankumanta (3-6).

Kimso kaq parteñataqmi willakun kikin Esdras wakin judiokunawan kutimuspa Diospa kaqninkuna allichasqanmanta (7-10).

Rey Ciropa decretonmanta

(2 Cr 36:22-23)

1 ¹Persia nacionpi Rey Ciropa gobiernasqan punta kaq watapim Persia nacionpi Rey Ciropa Tayta Dios sonqocharqa paymanta willakuq Jeremiaswan willachisqanman hina, chaynataqa rurarqa Tayta Diospa willachisqan cumplikunanaqmi. Rey Cirom willachimurqa lliw gobiernasqanpi kaqkunaman simiwan hinaspa qellqasqawan kaynata:

²Persia nacionpi ñoqa Rey Cirom kaynata nini: Hanaq pachapi Tayta Diosmi qowarqa kay pachapi nacionkunata hinaspm kamachiwarqa Juda lawpi kaq Jerusalen llaqtapi templota hatarichipunayaq. ³Qamkuna ukupi kaq Tayta Diospa runankunatayá paypuni yanapachun chaynapi Juda lawpi kaq Jerusalen llaqtaman rispa Israelpa yupaychasqan Tayta Diospaq templota ruranunkupaq, paymi Jerusalen llaqtapi Diosqa. ⁴Maypim *yachasqankupi Tayta Diospa runankunamanta llapallan puchuqkunayá yanapachunku riy munaq runakunata, yanapachunkuyá qori-qollqewan, imapas kapuqninkuwan, animalkunawan hinaspa munasqankuman hina Jerusalen llaqtapi kaq Diospa templonpaq ofrendakunawan.

Israel castakunapa Jerusalen llaqtaman kutisqankumanta

⁵Hinaptinmi Juda hinaspa Benjamin casta runakunapa jefenkuna, sacerdote kuna, Leviyapa castankuna otaq Diospa haykam sonqochasqankuna rirqaku Jerusalen llaqtapi kaq Tayta Diospa templon ruranunkupaq. ⁶Muyuriqinkupi llapallan kaqkunataqmi yanaparqaku qori-qollqewan, imapas kapuqninkuwan, animalkunawan, alhajakunawan chaynataq ofrendakunawanpas munasqankuman hina. ⁷Chaymi Rey Ciro diosninkupa templonmanta horqomurqa Diospa servicionkunata, chay servicio kunataqa Rey Nabucodonosormi Jerusalen llaqtapi Diospa templonmanta apamuspa churarqa diosninkupa

templonman.⁸ Persia nacionpa reynin Cirom chay serviciokunata horqochirqa qori-qollqe waqaychaq Mitridates sutiyoq runawan, paymi yupaspan qoykurqa Juda lawpi reyঁ castan kamachikuq Sesbasar sutiyoq runaman.⁹⁻¹⁰ Kaykunatam yuparqaku: qori medianokunam karqa kimsa chunka, qollqemanta medianokunam karqa waranqa, cuchillokunam karqa iskay chunka isqonniyoq, qorimanta tazonkunam karqa kimsa chunka, qollqemanta tazonkunam karqa tawa pachak chunkan, wakin serviciokunañataqmi karqa waranqa.

¹¹ Qori-qollqemanta llapallan serviciokunam karqa pichqa waranqa tawa pa-chaknin. Chaykunatam Sesbasar llapallanta aparqa Babilonia nacionpi preso kaqkuna Jerusalen llaqtaman kutiquestapiwan.

Zorobabelwan kutimuqkunamanta

(Neh 7:5-73)

2 ¹Juda law llaqtayoqkunata Babilonia nacionpa reynin Nabucodonosor-pa Babiloniaman preso apasqankunam kutimurqaku Jerusalen llaqtaman chaynataq Juda lawmanpas. Sapakamam kutirqaku llaqtankuman. ²Paykunam rirqaku Zorobabelwan, Josueywan, Nehemiaswan, Seraiaswan, Reelaiaswan, Mardoqueowan, Bilsanwan, Misparwan, Bigvaiwan, Rehunwan chaynataq Baanawan. Chay kutiq Israel casta yupasqa runakunam kaykuna: ³Parospa mirayninkunam karqa iskay waranqa pachak qanchis chunkan iskayniyoq.

⁴Sefatiaspa mirayninkunam karqa kimsa pachak qanchis chunkan iskayniyoq.

⁵Arapa mirayninkunam karqa qanchis pachak qanchis chunkan pichqayoq.

⁶Pahat-moabpa mirayninkuna otaq Josueyapa chaynataq Joabpa mirayninkunam karqa iskay waranqa pusaq pachaknin chunka iskayniyoq.

⁷Elampa mirayninkunam karqa waranqa iskay pachaknin pichqa chunka tawayoq.

⁸Zatupa mirayninkunam karqa isqon pachak tawa chunkan pichqayoq.

⁹Zacaipa mirayninkunam karqa qanchis pachak soqta chunkan.

¹⁰Banipa mirayninkunam karqa soqta pachak tawa chunkan iskayniyoq.

¹¹Bebaipa mirayninkunam karqa soqta pachak iskay chunkan kimsayoq.

¹²Azgadpa mirayninkunam karqa waranqa iskay pachaknin iskay chunka iskayniyoq.

¹³Adonicampa mirayninkunam karqa soqta pachak soqta chunkan soqtayoq.

¹⁴Bigvaipa mirayninkunam karqa iskay waranqa pichqa chunkan soqtayoq.

¹⁵Adinpa mirayninkunam karqa tawa pachak iskay chunkan tawayoq.

¹⁶Ezequiaspa mirayninkunamanta kaq Aterpa mirayninkunam karqa isqon chunka pusaqniyoq.

¹⁷Bezaipa mirayninkunam karqa kimsa pachak iskay chunkan kimsayoq.

¹⁸Jorapa mirayninkunam karqa pachak chunka iskayniyoq.

¹⁹Hasumpa mirayninkunam karqa iskay pachak iskay chunkan kimsayoq.

²⁰Gibarpa mirayninkunam karqa isqon chunka pichqayoq.

²¹Belen llaqtayoqkunam karqa pachak iskay chunkan kimsayoq.

²²Netofa llaqtayoqkunam karqa pichqa chunka soqtayoq.

²³Anatot llaqtayoqkunam karqa pachak iskay chunkan pusaqniyoq.

²⁴Azmavet llaqtayoqkunam karqa tawa chunka iskayniyoq.

²⁵Quiriat-jearim llaqtayoqkuna, Cafira llaqtayoqkuna hinaspa Beerot llaqtayoq-kunañataqmi karqa qanchis pachak tawa chunkan kimsayoq.

²⁶Rama llaqtayoqkuna hinaspa Geba llaqtayoqkunañataqmi karqa soqta pachak iskay chunkan hukniyoq.

²⁷ Micmas llaqtayoqkunam karqa pachak iskay chunkan iskayniyoq.

²⁸ Betel hinaspa Hai llaqtayoqkunañataqmi karqa iskay pachak iskay chunkan kimsayoq.

²⁹ Nebo llaqtayoqkunam karqa pichqa chunka iskayniyoq.

³⁰ Magbis llaqtayoqkunam karqa pachak pichqa chunkan soqtayoq.

³¹ Huknin Elam llaqtayoqkunañataqmi karqa waranqa iskay pachak pichqa chunkan tawayoq.

³² Harim llaqtayoqkunam karqa kimsa pachak iskay chunkan.

³³ Lod llaqtayoq, Hadid llaqtayoq hinaspa Ono llaqtayoqkunañataqmi karqa qanchis pachak iskay chunkan pichqayoq.

³⁴ Jerico llaqtayoqkunam karqa kimsa pachak tawa chunkan pichqayoq.

³⁵ Senaa llaqtayoqkunam karqa kimsa waranqa soqta pachaknin kimsa chunkan.

³⁶ Josuey ayllumanta kaq Jedaiaspas miraynин sacerdotekunam karqa isqon pa-chak qanchis chunkan kimsayoq.

³⁷ Sacerdote Imerpa mirayninkunam karqa waranqa pichqa chunkan iskayniyoq.

³⁸ Sacerdote Pasurpa mirayninkunam karqa waranqa iskay pachaknin tawa chunka qanchisniyoq.

³⁹ Sacerdote Harimpa mirayninkunam karqa waranqa chunka qanchisniyoq.

⁴⁰ Hodavias ayllumanta kaq Josueyapa chaynataq Cadmielpa miraynин Leviy casta runakunam karqa qanchis chunka tawayoq.

⁴¹ Asafpa mirayninkunam takiqkunam karqa pachak iskay chunkan pusaqniyoq.

⁴² Punkukunawan cuentallikuqkunam kaykuna: Salumpa mirayninkuna, Aterpa mi-rayninkuna, Talmonpa mirayninkuna, Acubpa mirayninkuna, Hatitapa mirayninkuna hinaspa Sobaipa mirayninkuna. Llapallanmi karqa pachak kimsa chunkan isqonniyoq.

⁴³ Templopi sirvientekunam karqa: Zihapa mirayninkuna, Hasufapa mirayninkuna, Tabaotpa mirayninkuna, ⁴⁴ Querospa mirayninkuna, Siahapa mirayninkuna, Padonpa mirayninkuna, ⁴⁵ Lebanapa mirayninkuna, Hagabapa mirayninkuna, Acubpa mirayninkuna, ⁴⁶ Hagabpa mirayninkuna, Salmaipa mirayninkuna, Hananpa mirayninkuna, ⁴⁷ Gidelpa mirayninkuna, Gaharpa mirayninkuna, Reaiapa mirayninkuna, ⁴⁸ Rezinpa mirayninkuna, Necodapa mirayninkuna, Gazampa mirayninkuna, ⁴⁹ Uzapa mirayninkuna, Paseahpa mirayninkuna, Besaipa mi-rayninkuna, ⁵⁰ Asenapa mirayninkuna, Meunimpa mirayninkuna, Nefusimpa mirayninkuna, ⁵¹ Bacbucpa mirayninkuna, Hacufapa mirayninkuna, Harhrupa mirayninkuna. ⁵² Bazlutpa mirayninkuna, Mehidapa mirayninkuna, Harsapa mirayninkuna, ⁵³ Barcospa mirayninkuna, Sisarapa mirayninkuna, Temapa mirayninkuna, ⁵⁴ Neziapa mirayninkuna hinaspa Hatifapa mirayninkuna.

⁵⁵ Salomonpa sirvientenkunapa mirayninkunam karqa: Sotaipa mirayninkuna, Soferetpa mirayninkuna, Perudupa mirayninkuna, ⁵⁶ Jaalapa mirayninkuna, Darconpa mirayninkuna, Gidelpa mirayninkuna, ⁵⁷ Sefatiaspa mirayninkuna, Hatilpa mirayninkuna, Poqueret-hazebaimpa mirayninkuna hinaspa Amonpa mirayninkuna. ⁵⁸ Templopi llapallan sirvientekunapiwan Salomonpa sirvientekunapa mirayninkunam karqa kimsa pachak isqon chunkan iskayniyoq.

⁵⁹ Tel-mela llaqtamanta, Tel-harsa llaqtamanta, Querub llaqtamanta, Adon llaqtamanta hinaspa Imer llaqtamanta hamuqkunam mana allintachu yacharqaku taytakupu ayllunkunamanta nitaq castankumantapas. Chaynapim Israel casta kas-qankumanta iskayrayarqaku. Paykunam karqa: ⁶⁰ Delaiapa mirayninkuna, Tobiaspa

mirayninkuna hinaspa Necodapa mirayninkuna, llapallankum karqa soqta pachak pichqa chunkan iskayniyoq.⁶¹ Wakin sacerdote kunapa mirayninkunam karqa: Habaipa mirayninkuna, Cospa mirayninkuna hinaspa Barzilaipa mirayninkuna. Kay Barzilaimi casarakurqa Galaad lawmanta kaq Barzilaipa huknin warmi churinwan chayraykum suegronpa sutinwan sutichakurqa.⁶² Paykunam maskarqaku listapi abuelonkunapa sutinta ichaq manam tarirqakuchu, chayraykum manaña chaskis-qachu karqaku sacerdote kanankupaq.⁶³ Chayraykum prefecto nirqa paykunata:

—Amam mikunkichikraqchu Diospaq sapaqchasqa mikuykunataqa Urimtawan Tumimta sacerdote choqaspa Diosta tapunankama —nispa.

⁶⁴ Chaypi llapallan huñunasqa runakunam karqaku tawa chunka iskayniyoq waranqa kimsa pachak soqta chunkan.

⁶⁵ Sirvientekunatawan sirvientakunataqa manam yuparqakuchu paykunawan kuskataqa, paykunam karqa qanchis waranqa kimsa pachaknин kimsa chunka qanchisniyoq, karqataqmí warmipas-qaripas iskay pachak takiqkuna.

⁶⁶ Caballokunam karqa qanchis pachak kimsa chunkan soqtayoq, mulakunam karqa iskay pachak tawa chunkan pichqayoq.⁶⁷ Camellokunam karqa tawa pachak kimsa chunkan pichqayoq, asnonkuñataqmí karqa soqta waranqa qanchis pachak iskay chunkan.

⁶⁸ Wakin ayllukunapa jefenkunañataqmí Jerusalen llaqtapi Tayta Diospa templonman chayaruspanku qorqaku ofrendakunata munasqankuman hina Diospa templonpaq chaynapi maymi kasqanpi templota mosoqmanta hatarichinankupaq.

⁶⁹ Kapuqninkuman hinam qorqaku obrapaq qori-qollqe waqaychaqman. Qoritam qorqaku tawa pachak pusaq chunkan pusaq kilota, qollqetañataqmí qorqaku iskay waranqa qanchis pachak pichqa chunkan kilota, qorqakutaqmi sacerdotekunapaq pachak pachakunatas.

⁷⁰ Llaqtankupim *yacharqaku sacerdote kuna, Leviy castakuna, wakin runakuna, takiqkuna, punkukunawan cuentallikuqkuna hinaspa templonpi sirvientekuna. Israel casta wakin runakunaqa yacharqaku abuelonkupa llaqtanpim.

Dios adorananku altarta hatarichisqankumanta

3 ¹Qanchis kaq killa chayaramuptinmi Israelpa castan llapallan rumakuna llaqtankupiña kachkaspa chulla runa hinalla huñunakururqa Jerusalen llaqtapi.²Hinaptinmi Josadacpa churin Josuey, sacerdotemasinkunapiwan, Salatielpa churin Zorobabelpas ayllunkunapiwan hatarichirqaku Israelpa yupaychasqan Diospa altarninta, chaypa hanwapi Diospaq animalkunata wañuchispankum lliwta kañapurqaku imaynam Diospa runan Moisespa yachachisqanman hina.³Hatarichirqakumá allin tiyaq altarta, chaynataqa rurraqaku chay allpapi runakunata manchakusqankuraykum, chaypa hawanpim Tayta Diospaq animalta wañuchispanku lliwta kañaqku sapa tempranon hinaspa sapa tarden.⁴Rurraqakutaqmi Ramada sutiyoq hatun fiestatapas imaynam qellqasqaman hina, Diospaqpas animalta wañuchispankum lliwta kañaqku sapa punchaw. Costumbrenkuman hinamá haykam kañana kaqta sapa punchaw kañaqku.⁵Chaymantam animalkunata wañuchispanku Diospaq kañaqku sapa punchaw, kañaqkutaqmi llullu killa punchawpipas chaynataq Tayta Diospaq sapaqchasqa llapallan huñunakuy punchawpipas, kañaqkutaqmi pipapas kikinmanta Tayta Diosman llapallan ofrecey munasqankutapas.⁶Qanchis kaq killapa punta punchawninmantam qallarirqaku Tayta Diospaq animalta wañuchispa lliw kañapuya, ichaq Tayta Diospa templonpa cimientonkunaqa manaraqmí churasqachu karqa.⁷Qollqetam qorqaku albañilkunamanwan carpinterokunaman, qorqakutaqmi mi-

kuytapas, tomanapaq kaqtapas hinaspa aceitetapas Sidon hinaspa Tiro llaqtayoqkunaman chaynapi Libano montemantaraq lamar ochanta Jope llaqtakama cedro kullukunata apamunankupaq. Chaytaqa rurarqaku Persia nacionpi Rey Ciropa munasqanman hinam.

Diospa templon cimientasqankumanta

⁸ Iskay wataña Jerusalen llaqtapi Diospa templonman chayasqanku hawañam chay iskay kaq watapa iskay kaq killanpi Salatielpa churin Zorobabel Josadacpa churin Josueypiwan hinaspa paykunapa ayllunkunapiwan qallaykurqaku Diospa templon hatarichiyya. Chay runakunam karqa sacerdoteckuna, Levyi castakuna chaynataq Babilonia nacionpi llapallan presochasqa kasqankumanta Jerusalen llaqtaman kutimuqkuna. Chay templo ruraypaqmi Levyi casta runakunata iskay chunka watayoqmanta hanayman churarqaku chay obrata rurachinankupaq. ⁹ Josueymi churinkunawan hinaspa ayllunkunawan chaynataq Hodaviaspa miraynimanta Cadmielpa churinkunapiwan chulla runa hinalla rirqaku Diospa templonpi llaqkaqkunata llaqkachinankupaq. Chaynatam rurarqa Henadadpa churinkunapiwan hinaspa ayllunkunapiwan, paykunaqa karqa Levyi ayllumanta kaq runakunam.

¹⁰ Tayta Diospa templonpa cimientonta albañilkuna churachkaptinkum sacerdoteckuna chaypaq hina pachasqakama cornetillata aptarikuspanku sayarirqaku. Levyi castamanta Asafpa mirayninkunapas sayarirqakutaqmi platillontinkama Tayta Diosta alabanankupaq, chaynataqa rurarqaku Israel nacionpa reynin Davidpa kamachikusqanman hinam.

¹¹ Takiqkunam alabspanku hinaspa Tayta Diosman graciasta qospanku takirqaku:

Payqa ancha allinmi,

Payqa Israel casta runakunata wiñaypaq kuyapayaqmi

Llapallan runakunam hatun kusikuywan qaparispa Tayta Diosta alabarqaku, chaynataqa takirqaku Tayta Diospa templonta cimientasqankuraykum. ¹² Chaypim tarikurqaku sacerdoteckuna, Levyi castakuna chaynataq ayllukunapa achka jefenkunapas, paykunamanta machuña kaqkunam rikurqaku punta kaq templota, chayraykum chay templopa cimientonkuna churasqa kasqanta rikuspanku qaparillawanña waqarqaku, wakinkunañataqmi kusikuymanta qaparirqaku. ¹³ Runakuna nisyullataña qaparisqankuraykum mana pipas reqsiyta atirqachu mayqenmi kusikuywan qapariy kasqanta otaq mayqenmi waqaywan qapariy kasqanta. Chay qaparisqankum karusukama uyarikurqa.

Llamkaqkunata enimigonkuna sayarachisqanmanta

4 ¹ Juda castapa hinaspa Benjamin castapa enimigonkunam yacharurqa-ku Babilonia nacionpi presochasqa kasqankumanta kutispanku Israelpa yupaychasqan Tayta Diospa templon rurasqankuta. ² Chay enimigokunam Zorobabelmanwan ayllukunapa jefenkunaman asuykuspa kaynata nirqaku:

—Perqasunchikyá kuska, ñoqaykupas qamkuna hinañam Diosnikichikman asukuykuniku, paypaqñam animaltatas wañuchipunku Asiria nacionpi Rey Esarhadonpa kayman pusamuwasqanku tiempomantaraq —nispa.

³ Chaymi Zorobabelwan Josueyi hinaspa Israel ayllukunapa wakin jefenkuna nirqaku:

—Qamkunawanqa manam hukllawakuymankuchu Diosniykupa templon huk-tawan hatarichinaykupaqqa. Ñoqallaykum hatarichisaqku Israelpa yupaychasqan Tayta Diospa templontaqa, chaynataqa rurasqanku Persia nacionpa reynin Ciropa kamachiwasqankuman hinam —nispa.

⁴Chaylaw llaqtayoq runakunam hukmanyarachirqa Juda casta llamkaqkunata chaynapi amaña llamkanankupaq. ⁵Consejaq runakunampas pagarurqakutaqmi munasqankuta llamkaqkuna amaña ruranankupaq. Chaynam pasakurqa Persia nacionpa reynin Ciropa gobiernasqan tiempomanta Persia nacionpa reynin Dariopa gobiernasqan tiempokama.

⁶Rey Asuero gobiernaya qallarichkaptinmi wakin runakuna qellqarqaku Juda lawpi hinapa Jerusalen llaqtapi *yachaqkunapa contranpi. ⁷Rey Artajerjespa tiemponpim Bislanwan Mitridores, Tabeel hinaspas paykunawan wakin kaqkuna qellqarqaku Persia nacionpa reynin Artajerjesman, chay carta apachisqankutaqa qellqarqaku Aram runakunapa rimayninpim.

⁸Rehum sutiyoq runam karqa kamachikuq, Simsasutiyoq runañataqmi karqa secretario. Paykunam cartarqaku Rey Artajerjesman Jerusalen llaqtapi yachaqkunapa contranpi:

⁹Ñoqa kamachikuq Rehummi qellqamuyki, secretario Simsaipiwan hinaspas kuska kaqmasyikuna Persia nacionpi, Erec lawpi, Babilonia lawpi hinaspas Elam law Susa llaqtapi juezkunapiwan, tropakuna kamachiqkunapiwan hinaspas gobernadorkunapiwan,

¹⁰Samaria llaqtakunapi *yachaqkunapiwan hinaspas Eufrates Mayupa kaylawninpi yachaqkunapiwan. Chay lugarkunamanmi ñawpaq abueloykuta presota pusachirqa hatun munayniyoq Rey Asnapar. ¹¹Kaymá apachisqanku cartapa copian: “Reynillayku Artajerjes, Eufrates Mayupa kaylawninpi kaq serviqnikunam rimaykamuykiku:

¹²Yachayá reyllayku, qampa kasqaykimanta ñoqaykuman hamuq judiokunam Jerusalen llaqtaman chayaruspanku hatarichichkanku mana kasukuq chaynataq mana allin runakunapa *yachanan llaqtata. Cimientonkunatapas allichaspankum murallantapas qespiykachichkankuña. ¹³Yachaytaqyá reyllayku, sichum kay llaqta yapamanta hatarichisqa kaptinqa chaynataq murallanpas perqasqa kaptinqa manañam paganqakuchu alcabalata, impuestota nitaq contribuciontatas, chaynapim reykunapaq qori-qollqe chaskinakuqa asllayanman. ¹⁴Qampuni mantienewasqaykikuraykum mana allinpaqchu rikchakapuwanku despreciasqa kaynikiqa, chayraykum yachanaykipaq reyllayku willamuykiku, ¹⁵chaynapi abueloykunapa tiemponpi pasaqkunamanta qellqasqanku libropi maskachinaykipaq. Chay libropi imam qellqasqa kaqta tarispaykim yachanki kay llaqtapi runakunaqa mana kasukuq kasqanta, reykunapas hinaspas wakin llaqtakunapas dañaq kasqanta, paykunaqariki ñawpaq tiempokunamantaraq hoqarikuq runakunam, chayraykum kay llaqtaqa purmachisqa karqa. ¹⁶Chayraykum nimuykiku reyllayku, kay llaqta mosoqmanta hatarichisqa kaptinqa mayupa tukuy kaylawninpi llaqtakunaqa manañachá qampañachu kanqa” nispa.

¹⁷Hinaptinmi Rey Artajerjesñataq cartarqa kaynata:

Kamachikuq Rehum, secretario Simsai, Samaria lawpi *yachaqkuna hinaspas Eufrates Mayupa waklawninpi kaqkunapas, qamkunamat rimaykamuykichik. ¹⁸Ñoqaykuman apachimusqaykichik cartam, leesqa hinaspas rimayniykuman tikrasqa karqa ñoqapa qayllaypi. ¹⁹Libropi maskachispam yacharqaniku chay llaqtaqa ñawpaqmantaraq reykunapa contranpi hoqarikuq kasqanta, chay llaqtapimá rimanakuspanku gobiernopa contranpi hoqarikusqaku. ²⁰Jerusalen llaqtapiqa atiynyioq reykunam kasqa, paykunam munaychakusqaku Eufrates Mayupa tukuy waklawninpi, chay reykunamanmi pagasqaku alcabalatawan contribuciontatas. ²¹Chaynaqa kunanyá kamachiychik chay runakunata amaña ruranankupaq chaynapi chay llaqtata amaña hatarichinankupaq, ñoqa kamachimuptiyñam mosoqmanta hatarichisqa kanqa.

²²Ama qonqaspam cumplinkichik kay kamachimusqayta chaynapi reykonapa contranpi imapas ama kananpaq.

²³Rey Artajerjespa cartantam leerqaku Rehumpa qayllanpi secretario Simsaipa qayllanpi hinaspa paykunawan kaq wakin runakunapa qayllanpi, utqayllamanña Jerusalen llaqtaman rispankum judiokunata obligarqaku amaña llamkanankupaq. ²⁴Chaymi manaña rurarqakuchu Jerusalen llaqtapi Diospa templonta, sayarurqakum Persia nacionpi Rey Dario iskay watamanña gobiernanankama.

Diospa templon qespichisqankumanta

5 ¹Diosmanta willakuq Hageowan Idopa churin Diosmanta willakuq Zacarias-mi Juda lawpi hinaspa Jerusalen llaqtapi *yachaq judiokunaman willarqaku Israel kamachiq Diossinkupa sutinpi. ²Chaymi Salatielpa churin Zorobabelwan Josadacpa churin Josuey kaqllamanta qallarirqaku Jerusalen llaqtapi Diospa templon rurayta, paykunataqa yanaparqakum Diosmanta willakuqkunapas. ³Chay tiempopim paykunaman rirqaku Eufrates Mayupa waklawninpi gobiernaq Tatnai-wan Setar-bozna compañaqninkunkapiwan, paykunam nirqaku:

—¿Pitaq kamachisurqankichik kay templota kaqllamanta hararichinaykichik-paq hinaspa kay perqakunatapas qespichinaykichikpaq? —nispa.

⁴Hinaptinmi willarqaniku chay templo hararichiq runakunapa sutinkunata.

⁵Aswanqa Diosniyukum judiokunapa kamachiqninkunkata waqaychawarqaku, hinaptinmi hinalla rurarqaniku Rey Darioman willachiptiyku cartamuwanankukama.

⁶Eufrates Mayupa waklawninpi gobiernaq Tatnaimi, Setar-boznaipiwan hinaspa Eufrates Mayupa waklawninpi kamachikuqmasinkunkapiwan Rey Darioman cartarqaku. ⁷Chay apachisqanku cartam kbynata nirqa:

Reyllayku Dario, rimaykamullaykikum. ⁸Yachayá, ñoqaykum rirqaniku Juda lawpi kaq hatun Diospa templonman, chay templotam hatun labrasqa rumikunawan hararichichkanku, perqankunapas ñiam vigakunawan churasqaña kachkan, apurawllamanña rurasqankuraykum temploqa qespipykuchkanña. ⁹Tapurqanikum kamachikuqkunata: “¿Pitaq kamachisurqankichik kay templota hararichinaykichikpaq chaynataq kay perqankunatapas qespichinaykichikpaq” nispa. ¹⁰Paykunapa sutinkutapas tapurqanikum qanman willamunaykupaq, paykuna kamachiq runakunapa sutinkunatapas tapurqanikum qanman qellqamunaykupaq. ¹¹Paykunam niwarqaku: “Ñoqaykuqa kaniku hanaq pachapi chaynataq kay pachapipas munaychakuq Diospa serviqninkunam. Kay mosoqmanta hararichisqayku temploqa ñiawpaqmantaraqmí rurasqa karqa, chaytaqa Israel nacionpi hatun reymi rurachispan qespichirqa. ¹²Ichaqa hanaq pachapi munaychakuq Diosta abueloyku piñachisqanraykum paykunata qoykurqa Caldea lawmanta kaq Babilonia nacionpa reynin Nabucodonosorman. Chay reymi chay templota tuñichispan presochasqata Babilonia lawman paykunata pusarqa. ¹³Chaywanpas Babilonia nacionpa reynin Cirom gobiernay qallarisqan watapi, kikinpu kamachirqa Diospa kay templon mosoqmanta rurasqa kananpaq.

¹⁴“Chay rey Nabucodonosormi Jerusalen llaqtapi Diospa templonmanta horqorurqa qori-qollqemanta serviciokunata hinaspm Babilonia llaqtapi templonman churarurqa. Chay serviciokunamatam Rey Ciro horqorurqa Babilonia llaqtapi templomanta hinaspm qoykachirqa Sesbasarman, paytam churarqa prefecto

kananpaq.¹⁵ Rey Cirom Sesbasarta kamachirqa: ‘Jerusalen llaqtaman rispaykiyá Diospa templonta mosoqmanta maymi kasqanpi harichimuy hinaspayá chay temploman churamuy kay serviciokunata’ nispa.¹⁶ Sesbasar rispanmi Jerusalen llaqtapi Diospa templonpa cimientonkunata churarqa, chaymantapunim kunankama temploqa perqachikuchkan ichaq manaraqmí qespichisqachu kachkan” nispa.

¹⁷ Chaynaqa reyllayku, allinpaq rikchakapusuptikiqa, maskachiyá reykunapa rurasqanmanta willakuq librokunapi, chay librokunaqariki kachkan Babilonia llaqtapim, qawaykuyá cheqapchu Rey Ciro kamachisqa kay Jerusalen llaqtapi Diospa templon mosoqmanta harichisqa kananpaq, chayna kaptinqa, reyllayku, willachimuwaykuyá kay asuntomanta munasqaykita.

6 ¹Chaymi Rey Dario kamachikurqa Babilonia nacionpi qori-qollqe waqaycha-na wasipi reykunapa rurasqanmanta willakuq librokunapi maskanankupaq.

²Hinaptinmi Media law Ecbatana llaqtapi reypa *yachanan palaciopi tarirqaku librota, chay libropim yuyarinapaq kayna qellqasqa kasqa:

³Rey Ciropa gobiernasqan punta kaq watapim kikin Rey Ciro kamachirqa kaynata: “Jerusalen llaqtapi Diospa templonmantam kaynata nini: ‘Cimientonkunayá churasqa kachun, perqankunapas mosoqmanta harichisqayá kachun chaypi Diospaq animalkunapas wañuchipusqa kananpaq. Sayayinmi kanqa iskay chunka qanchisniyoq metron, anchonpas kanqa iskay chunka qanchisniyoq metrontaqmi. ⁴Hatun rumikunamat churanqaku kimsa segeta, chaypa hawanmanñataqmi churanqaku huk seqe vigakunata, chay ruraypi gastokunaqa reypa qori-qollqenmantayá pagasqa kachun.

⁵Rey Nabucodonosormi Jerusalen llaqtapi Diospa templonmanta horqorurqa qori-qollqemanta serviciokunata hinas pam Babilonia llaqtaman aparurqa. Chaykunatapas kutichichunkuyá maymi kasqan Jerusalen llaqtapi Diospa templonman’ nispa.”

⁶Chayraykum Rey Dario kamachirqa Eufrates Mayupa waklawninpi gobiernaq Tatnaitawan Setar-boznaita hinaspa paykunawan kuska Eufrates Mayupa waklawninpi kamachikuq runakunata, paykunatamá kaynata nirqa:

Anchuriychik,⁷ ama michakuychikchu Diospa templon chaypi ruranankuta. Judiokunapa prefectonyá paykunapa kamachiqinkunapiwan maymi kasqanpi mosoqmanta harichichunku Diospa templonta.⁸ Ñoqataqmi kamachimuykichik judiokunapa kamachiqinkuna Diospa templonta harichiptinku imaynam yanapanaykichikpaq: Eufrates Mayupa waklawninmanta reypaq impuestokuna huñusqwanyá pagaychik lliw gastokunata, chaynapi rurasqanku mana sayarunampaq.

⁹Qoychiktaqyá sapa punchaw Jerusalen llaqtapi sacerdote kunapa imam mañakusqantapas, malta torokunatapas chaynataq carnerokunatapas, chaykunataqa qonkichik hanaq pachapi munaychakuq Diosman wañuchispa kañapunankupaqmi.

Qoychiktaqyá mañakusqanku trigotapas, kachitapas, vinotapas hinaspa aceitetapas.

¹⁰Chaynapim hanaq pachapi munaychakuq Diospaq animalkunata wañuchipunkaku hinas pam allin kanaykupaq mañakunqaku ñoqapaqpas chaynataq churiykunapaqpas.

¹¹Sichum pipas kay kamachikusqayta mana kasukuptinqa paypa wasinmanta queruta horqospankuyá chaypa puntanpi hoqarichunku wañunanpaq, wasinpas tuñichisqayá kachun mana kasukusqanrayku.¹² Jerusalen llaqtapi sutinmanta

reqsichikuq Diosyá chinkachichun llapa reyta otaq runakunatapas Jerusalen llaqtapi Diospa templonta tuñichtiptinkuqa otaq decretoytapas cambiauptinkuqa. Ñoqa Dariom kay kamachikuya qoni, chaynayá rurasqa kachun.

Diospa templonta ruraspanku qespichisqankumanta

¹³Mayupa waklawninpi gobiernaq Tatnaiwan, Setar-boznaimi paykunawan kuska kamachikuq runakunapiwan Rey Dariopa kamachikusqanta imam kaqta rurarqaku. ¹⁴Chaynapim judiokunapa kamachiqninkuna aswan-aswan hatarichirqaku Diosmanta willakuq Hageopa hinaspas Idopa churin Zacariaspa nisqanman hina. Chay templo hatarichisqankumá qespichisqa karqa Israelpa yupaychasqan Diospa kamachisqanman hina chaynataq Rey Ciropa, Rey Dariopa hinaspas Rey Artajerjespa kamachisqanman hina, paykunaqa karqa qatinastinpi Persia nacionpa reyninkunam. ¹⁵Rey Dario soqta watamanña gobiernachkaptinmi Diospa templon qespichisqa karqa Adar sutyoq killapa kimsa kaq punchawninpi.

¹⁶Hinaptinmi Israelpa mirayninkuna, sacerdotelekuna, Leviy castakuna chaynataq llapallan preso pusasqakunamanta kutimuqkuna Diospa templonta dedicarqaku kusikuyllawanña. ¹⁷Diospa templonta dedicaspunkum wañuchirqaku pachak malta torokunata, iskay pachak carnerokunata chaynataq tawa pachak malta carnerokunatapas, wañuchirqakutaqmi chunka iskayniyoq chivatokunatapas, chaykunataqa wañuchirqaku Israel casta runakunapa huchanraykum. Huk chivatotam wañuchirqaku sapa ayllupaq. ¹⁸Churarkutaqmi sacerdotelekunatapas muyuyninpi ruranankupaq, Leviy casta runakunatapas churarkakum rakisqa kasqankuman hina, chaynataqa churarkaku Moisespa libronpi qellqasqanman hinam Jerusalen llaqtapi Diosta servinankupaq.

¹⁹Preso pusasqa kutimuqkunam rurarqaku Pascua Fiestata punta kaq killapa chunka tawayoq punchawninpi. ²⁰Sacerdotelekunam Leviy castakunapiwan chuyanchakurqaku, llapallankum tukuy imapi preparasqaña karqaku hinaspam animalkunata wañuchirqaku Pascua Fiestapaq, chaynatam rurarqaku preso pusasqa kasqankumanta kutimuqkunapaq, ayllunku sacerdotelekunapaq chaynataq kikinkupaqpas. ²¹Chay Pascua mikuytam mikurqaku preso pusasqakunamanta Israel casta kutimuqkuna, paykunawan kuskataqmi mikurqaku chaylawkunapi runakunapa millakuypaq rurasqankunamanta rakikuqkunapas hinaspam taqrurkurqaku Israelpa yupaychasqan Tayta Diosta adoranankupaqña. ²²Qanchis punchawnintinmá rurarqaku kusikuyllawanña Mana Qonchuyoq Tanta Fiestata, Tayta Diosmi Asiria nacionpi reywan favorecechirqa Israelpa yupaychasqan Diospa templon ruraypi yanapananpaq. Chayraykum paykunata Tayta Dios kusichirqa.

Jerusalen llaqtaman riqmasinkunawan Esdras chayasqanmanta

7 ¹Chaykuna pasaruptinmi Persia nacionpa reynin Artajerjes gobiernachkaptin Babilonia lawmanta Esdras kutimurqa. Esdrasqa karqa Seriaspa churinmi, Seriasñataq Azariaspa churin, Azariasñataq Hilciásqa churin, ²Hilciásñataq Salumpa churin, Salumñataq Sadocpa churin, Sadocñataq Ahitobpa churin, ³Ahitobñataq Amariaspa churin, Amariasñataq Azariaspa churin, Azariasñataq Meraiotpá churin, ⁴Meraiotñataq Zeraiaspa churin, Zeraiasñataq Uzipa churin, Uziñataq Buquipa churin, ⁵Buquiñataq Abisuapa churin, Abisuñañataq Fineespa churin, Fineesñataq Eleazarpa churin, Eleazarñataqmi karqa punta kaq sacerdote Aaronpa churin. ⁶Chay Esdrasmi karqa allin yachayniyoq Moisespa yachachikuyin allin yachachiq. Chay yachachikuytaqa Israelpa yupaychasqan Tayta Diosmi Moisesman qorqa. Yupaychasqan Tayta Dios Esdrasta

yanapaptinmi Rey Artajerjes payman qoykurqa tukuy ima mañakusqanta. Chaynapi-má Esdras kutimurqa Babilonia lawmanta.⁷ Paywantaqmi Jerusalen llaqtaman kutirqa Israel castanmanta kaq wakin runakunapas, paykunam karqa sacerdote kuna, Leviy castakuna, takiqkuna, punkukunamanta cuentallikuqkuna hinaspa templopi sirviente-kuna. Kutirqakuqa Rey Artajerjes qanchis watamanía gobiernachkaptinmi.⁸⁻⁹ Esdrasmi lloqsirqa Babilonia lawmanta Rey Artajerjespa qanchis watamanía gobiernasqan punta kaq killapa qallariynin punchawpi. Dios yanapaptinmi Jerusalen llaqtaman chayarqa pichqa kaq killapa qallariynin punchawpi.¹⁰ Esdrasmi sinchillataña preparakurqa Tayta Diospa yachachikuyinta estudianapaq, cumplinanapaq chaynataq decretokunatapas hinaspa reglamentokunatapas Israel castakunaman yachachinanapaq.

¹¹ Tayta Diospa kamachikuyinkuna chaynataq decretonkuna Israel casta runakunaman yachachiq sacerdote Esdrasmanmi Rey Artajerjes qorqa kayna niq cartata:

¹² Reykunapa reynin ñoqa Artajerjesmi rimaykamuyki qam sacerdote Esdrasta, qanmi kanki hanaq pachapi munaychakuq Diospa leynin yachachikuq.

¹³ Kamachinim gobiernasqay nacionpi llapallan Israel castakunata, sacerdote kuna hinaspa Leviy castakunata, paykunamanta Jerusalen llaqtaman qanwan llapallan ripuy munaqkunaqa richunkuyá.¹⁴ Ñoqa reymi qanchis consejero yunkapiwan kachachkayki Juda lawpi hinaspa Jerusalen llaqtapi tukuy imata qawamunaykipaq. Chaytaqa qawamunki Diosnikipa leynin hatallisqaykiman hinam.¹⁵ Qori-qollqe qosqaykutapas apaytaqyá Jerusalen llaqtapi *yachaq Israelpa yupaychasqan Diosman, chaykunataqa ñoqam gochkani consejero yunkapiwan.¹⁶ Apaytaqyá Babilonia lawpi llapallan qori-qollqe huñusqaykitapas chaynataq runakunapa hinaspa sacerdote kuna hinaspa sacerdote kuna kikinkumanta qosqankutapas, chaykunam kanqa Jerusalen llaqtapi templopaq.¹⁷ Chay qori-qollqewanmi rantinki torokunata, carnerokunata hinaspa malta carnerokunata, rantinkitaqmi ofrendapaq kawsaykunatapas chaynataq hichanapaq vinotapas, chay animalkunamatam wañuchipunki Jerusalen llaqtapi Diosnikichikpa templonpi kaq altarpí.¹⁸ Qori-qollqe puchuqwanñataqmi judiomasi kunkapiwan tanteasqaykichikman hina rurankichik Diosnikichikpa munasqanta.¹⁹ Ichaqa Diosnikipa templonpi servichikunapaq chaskisqayki lliw servicio kunkapiwan imam kaqtam qoykunki Jerusalen llaqtapa Diosminman.

²⁰ Diosnikipa templonpaq llapa ima pisitañataqmi qori-qollqey waqaychana wasimanta horqonki.²¹ Noqa Rey Artajerjesmi kamachimuykichik Eufrates Mayupa waklawninpi kaq qori-qollqey waqaychaqkunata. Sacerdote Esdras mañasusqaykichiktaqa qoychikyá, payqa hanaq pachapi munaychakuq Diospa leynin yachachiqmi.²² Kayna haypaqkamamá qonkichik: kimsa waranqa kimsa pachaknin qollqeta, iskay chunka waranqa kilo trigota, iskay waranqa iskay pachaknin litro vinota chaynataq iskay waranqa iskay pachaknin litro aceiteta, kachitapas achkanpimá qonkichik manaña pesaspá.

²³ Hanaq pachapi munaychakuq Diospa llapa ima kamachikusqanmi chaylla rurasqa kanqa hanaq pachapi munaychakuq Diospa wasinpaq. ¿Imanasqataq piñakuyninga kanman gobiernoya contranpiqa chaynataq churiykunapa contranpiqa?

²⁴ Nimuykichiktaqmi: Amam alcabalatapas, impuestotapas nitaq contribuciontatas cobrankichikchu llapallan sacerdote kuna mantaqa, Leviy casta runakunamantaqa, takiqkunamantaqa, punkukunawan cuentallikuqkunamantaqa, templopi sirvientekunamantaqa nitaq Diospa templonpi wakin servikuqkunamantapas.

²⁵Esdras, Diosnikipa yachay qosusqaykiman hinam churanki juezkunatawan gobernadorkunata chaynapi Diosnikipa leynin yachaq llapallan runakunata gobiernanankupaq. Paykunaqariki *yachachkanku Eufrates Mayupa waklawninpim. Mana yachaqkunatañataqmi qam yachachinki. ²⁶Diosnikipa leyninta chaynataq ñoqa reypa leyniyta pipas mana kasukuq runaqa chaylla juzgasqayá kachun wañunanpaq otaq llaqtanmanta qarqosqa kananpaq otaq kapuqninpas qechusqa kananpaq otaq preso kananpaqpas.

Diosta Esdras alabasqanmanta

²⁷Esdrasmi Tayta Diosta alabaspan nirqa:

—Alabasqayá kachun ñawpaq abuelonchikkunapa yupaychasqan Tayta Diosqa, paymi Rey Artajeresta sonqocharqa kaykunata rurananpaq chaynapi Jerusalen llaqtapi Tayta Diospa templonta sumaqyachinanpaq. ²⁸Tayta Diosmi llakipayariykuwarqa reypa ñawpaqninpi, consejeronkunapa ñawpaqninpi chaynataq reypa churasqan atiyniyoq llapa jefekunapa ñawpaqninpipas. Yupaychasqay Tayta Dios favorecewaptinmi huñurqani Israel casta allin reqsisqa runakunata kutinankupaq, paykunataqa huñurqani ñoqawan kutinankupaqmi —nispa.

Jerusalen llaqtaman kutiqkunapa sutinkuna

8 ¹Rey Artajerjes gobiernachkaptin abuelonkunapa listanman hina chaynataq familiankunaman hina Babilonia lawmanta ñoqawan kutiqkunam kaykuna:

²⁻³Fineespa mirayninmantam kutirqa Gerson.

Itamarpa mirayninmantam kutirqa Daniel.

Davidpa mirayninmantam kutirqa Secaniaspa churin Hatus.

Parospa mirayninmantam kutirqa Zacarias, paywan kuskataqmi kutirqa pachak pichqa chunkan listasqa qarikunapas.

⁴Pahat-moabpa mirayninmantam kutirqa Zeraiaspa churin Elioenai, paywan kuskataqmi kutirqa iskay pachak qarikunapas.

⁵Zatupa mirayninmantam kutirqa Jahzielpa churin Secanias, paywan kuskataqmi kutirqa kimsa pachak qarikunapas.

⁶Adinpa mirayninmantam kutirqa Jonatanpa churin Ebed, paywan kuskataqmi kutirqa pichqa pachak qarikunapas.

⁷Elampa mirayninmantam kutirqa Ataliaspa churin Jesaias, paywan kuskataqmi kutirqa qanchis chunka qarikunapas.

⁸Sefatiaspa mirayninmantam kutirqa Micaelpa churin Zebadias, paywan kuskataqmi kutirqa pusaq chunka qarikunapas.

⁹Joabpa mirayninmantam kutirqa Jehielpa churin Obadias, paywan kuskataqmi kutirqa iskay pachak chunka pusaqniyoq qarikunapas.

¹⁰Banipa mirayninmantam kutirqa Josifiaspa churin Selomit, paywan kuskataqmi kutirqa pachak soqta chunkan qarikunapas.

¹¹Bebaipa mirayninmantam kutirqa Bebaipa churin Zacarias, paywan kuskataqmi kutirqa iskay chunka pusaqniyoq qarikunapas.

¹²Azgadpa mirayninmantam kutirqa Hacatanpa churin Johanan, paywan kuskataqmi kutirqa pachak chunkan qarikunapas.

¹³ Adonicampa mirayninmantam kutirqa qepa wiñaykuna, paykunapa sutin-mi karqa Elifelet, Jeiel hinaspa Semaias, paykunawan kuskataqmi kutirqa soqta chunka qarikunapas.

¹⁴ Bigvaipa mirayninmantañataqmi kutirqa Utai hinaspa Zabud, paykunawan kuskataqmi kutirqa qanchis chunka qarikunapas.

Diospa templonpi sirvientekunamanta

¹⁵ Ñoqa Esdrasmi huñurqani paykunata Ahava lawman riq mayupa patanpi hinaspm chaypi karpaykuta sayachispa kimsa punchaw samarqaniku. Runakunapa chaynataq sacerdotekunapa chawpinpi maskaspayñataqmi mana tarirqanichu Leviy়a mirayninmanta kaqkunata. ¹⁶ Chaymi qayachimurqani Eliezerta, Arielta, Semaiasta, Elnatanta, Jaribta, Elnatanta, Natanta, Zacariasta hinaspa Mesulamta, paykunam karqa jefekuna. Qaya-chimurqanitaqmi Joiaribtawan Elnatantapas, paykunam karqa yachayniyoq runakuna. ¹⁷ Paykunamatam kacharqani Casifia sitiopi Ido sutiyoq runaman, paymi karqa chaypi jefe. Chay kachasqay runakunamatam yachachirqani Idomanpas chaynataq templopi sirviente ayllunkunamanpas imam nimunankupaq. Paykunapas kachkarqa Casifia sutiyoq sitiopim. Paykunataqa kamachirqani Diosniykupa templonpi servikuq runakunata pusamuwanpaqmi. ¹⁸ Chaynapimá Diosniyku favorecewasqankurayku ñoqaykuman pusamurqa yachayniyoq Serebiasta, churinkunata hinaspa wawqenkunata, llapallankum karqa chunka pusaqniyoq runakuna. Serebiasqa karqa Mahlipa mirayninmanta kaqmi. Mahliñataqmi karqa Leviy়a mirayninmanta kaq. Leviyñataqmi karqa Israelpa churin. ¹⁹ Pusarqaku-taqmi Meraripa mirayninmanta kaq Hasabiastapas chaynataq Jesaiastapas, paykunam wawqenkunapiwan hinaspa churinkunapiwan karqaku iskay chunka qarikuna.

²⁰ Pusamurqakutaqmi templopi servikuq iskay pachak iskay chunkan sirvientekunatas. Paykunapa abuelonkunamatam Davidwan serviqninkuna churarrqaku Leviy়a castankunata yanapanankupaq. Chay pusamusqanku runakunaqa listasqm karqaku.

²¹ Ñoqam kamachirqani Ahava Mayupa patanpi ayunanaykupaq hinaspa Diosniykupa ñawpaqniñpi humillakuspa payta mañakunaykupaq chaynapi ño-qaykupas, warmaykupas chaynataq llapa kapuqniykupas rinayku ñanpi allinlla kananpaq. ²² Reymanta tropatawan sillada runakuna mañakuytaqa penqakurqanam chaynapi ñanpi enimigoykumanta waqaychawanankupaq. Reytam nirqaniku:

—Diosniykuqa llapallan maskaqnintam yanapan, pay saqeinqinpa contranpiñataqmi sinchita piñakun —nispa.

²³ Chayraykum ayunaspa Diosniykuta mañakurqaniku chaymi payqa uyariykuwarqaku.

²⁴ Rakirqanim chunka iskayniyoq sacerdotekunapa jefenkunata, paykunam karqa Serebiaswan Hasabias hinaspa paykunapa ayllunmanta chunka runakuna. ²⁵ Paykunamanmi pesarqani qori-qollqetawan serviciokunata. Chaykunamatam qorqa reywan consejeronkuna hinaspa jefekunawan chaypi kaq lliw Israelpa mirayninkuna, chaykunataqa qorqaku Diosniykupa templonpaqmi. ²⁶ Paykunamanmá pesarqani iskay chunka hukniyoq waranqa tawa pachak pichqa chunkan kilo qollqeta, qollqemanta pachak serviciokunata hinaspa kimsa waranqa kimsa pachaknii kilo qorita. ²⁷ Pesarqanitaqmi qorimanta iskay chunka medianokunatas, chaykunapa sapakamapa llasayninqa karqa pusaq kilokamam, pesarqanitaqmi llipipichkaq iskay bronce vasokunatas, chaykunaqa qorimanmi rikchakurqa.

²⁸ Paykunamatam nirqani:

—Qamkunaqa Tayta Diospaq rakisqam kankichik, Diospaq rakisqataqmi kay serviciokunapas chaynataq qori-qollqepas, chaykunaqa voluntad ofrenda kasqan-

raykum kachkan abuelonchikkunapa yupaychasqan Tayta Diospaq.²⁹ Chaynaqa cuidadowanyá waqaychaychik sacerdote jefekunapa, Leviy castakunapa hinaspa Jerusalen llaqtapi *yachaq ayllukunapa jefenkunapapas ñawpaqninpi pesanaykichik-kama otaq Tayta Diospa templonpa cuartonkunapi pesanaykichikkama.³⁰ Chaymi sacerdote kunawan Leviy castakuna chaskirqaku pesasqanku qori-qollqetawan servicio-kunata Jerusalen llaqtapi kaq Diosniykupa templonman apamunankupaq.

³¹ Punta kaq killapa chunka iskayniyoq punchawniinpimá Ahava Mayu patanmanta pasarqaniku Jerusalen llaqtaman rinaykupaq. Diosniyuqa favorecewaspankum enemigo ykumantapas chaynataq ñanpi salteaqkunamantapas librawarqaku.³² Jerusalen llaqtaman chayaramuspaykum kimsa punchawta samarqaniku.³³ Tawa kaq punchawpiñataqmi Diosniykupa templonpi pesarqaniku qori-qollqetawan servicio-kunata Uriaspa churin sacerdote Meremotpa chaynataq Fineespa churin Eleazarpa ñawpaqninpi. Paykunawantaqmi karqa Leviy castamanta kaq Josuey pa churin Jozabadwan Binuipa churin Noadiaspas.³⁴ Yupasqata hinaspa pesasqatam lliwta qorqaniku. Chaykunapa haykam pesasqanmi chay tiempopi apuntasqa karqa.

³⁵ Preso kasqankumanta kutimuqkunam Israelpa Diosninman animalkunata wañuchispa lliwta kañapurqaku. Chaykunam karqa lliw Israel castapaq chunka iskayniyoq malta torokuna, isqon chunka soqtayoq carnerokuna, qanchis chunka qanchisniyoq malta carnerokuna, hucha pampachanapaq chunka iskayniyoq chivatokuna, llapallantam Tayta Diospaq kañapurqaku.³⁶ Reypa qellqamusqan kamachikuykunatapas qorqakutaqmi Eufrates Mayupa kaylawninpi kaq prefec-tokunaman chaynataq capitankunaman. Paykunapas yanaparqakum Israelpa castankunata, yanaparqakutaqmi Diospa templon rurayninkupipas.

Israel castakunapa huchanrayku Esdraspa mañakusqanmanta

9 ¹Chaykuna rurayta tukuruptinkum ñoqaman hamurqa jefekuna, paykunam niwarqa:

—Israel runakunaqa sacerdote kunapiwanmi hinaspa Leviy casta runakuna-piwanmi mana rakikunkuchu wakin nacionniyoq runakunamanta otaq Canaan casta runakunamanta, Het casta runakunamanta, Feres casta runakunaman-ta, Jebus casta runakunamanta, Amon casta runakunamanta, Moab casta runakunamanta, Egipto nacionniyoq kaqkunamanta chaynataq Amor casta runakunamantapas. Chayraykum paykunapa millakuyaqaq rurasqankutaraq castanchikkunapas rurachkanku. ²Chay nacionniyoq runakunapa warmi churin-kunawanmi kikinku chaynataq churinkupas casarakurunku, chaynapim Diospaq rakisqa casta runakunaqa chaqrurkurunku wakin nacionniyoq runakunawan. Jefekunawan kamachikuqkunaraqmi puntataqa Tayta Diosta traicionarunku —nispa.

³Chayta uyariruspaymi llikirqani pachaytawan capayta, chutakurqanitaqmi chukchaytawan barbaytapas hinaspm sinchi llakisqa tiyarqani. ⁴Preso kasqankumanta ku-timuqkunapa Diosta traicionasqankuraykum ñoqaman huñukamurqaku Israelpa Diosninpa palabrankuna manchakuq llapallan runakuna chaymi sinchi llakisqa karqani Diospaq wañuchisqa animalta kañananku tarde lawkama. ⁵Diospaq wañuchisqa animalta kañananku tarde law horatam llakisqa kasqaymanta hatarirqani, pachaypas chaynataq capaypas llikis-qam qonqorakurqani. Makiykunata hoqarispaymi yupaychasqay Tayta Diosman ⁶nirqani:

—Dioslláy, penqakusqa hinaspa humillasqam kachkani qanman asuykunaypaq. Dioslláy, mana allin rurasqaykum pasaypaqta mirarun, huchaykupas hanaq pachakama-

taqmi wiñarun.⁷ Abueloykupa tiempunkunamantaraqmi kunan punchawkama hatun huchapi kawsachkaniku. Mana allin rurasqaykuraykum ñoqaykupas, llapa reyniykupas chaynataq llapa sacerdoteykupas huklaw nacionkunapa reyninkunaman entregasqa karqaniku chaynapi wañuchisqa, preso pusasqa, suwasqa chaynataq kunan punchaw hina penqachisqa kanaykupaq.⁸ Dios Taytallayku, kunanmi ichaqqa pisi tiempollapaqpas kuyapayariykuwankiku hinaspam libretaña asllatapas puchuykachiwankiku chaynapi santuarioyki seguro lugarta qowanaykikupaq. Diosnillayku, qanmi ñawillaykuta kanchariyunku hinaspam sirviente kachkaptiykupas pisillatapas kawsaykachiwankiku.⁹ Sirviente kachkaptiykupas qam Diosniyuqa manam saqueruwankikuchu, aswanqa kuyapayakachiwankikum Persia nacionpa reyninkunawan. Qamtaqmi kawsachiwankiku qam Diosniykupa tuñichisqa tempolykita mosoqmanta hatarichinaykupaqpas chaynataq Juda lawpi hinaspas Jerusalen llaqtapi waqaychawanaykikupaqpas.

¹⁰—Kunanqa, Diosllayku ɿimanisaqkutaq chaykunata ruraruchkaspaykuqa? Ñoqaykuqa kamachikuyunikunatam saquerurqaniku.¹¹ Qanmanta willakuq serviqnikunawanmi kaynata nirqanki: “Dueñochakunaykichikpaq yaykusqaykichik allpaqa millakuyapaq allpam, chaynaqa kachkan chay nacionkunapi runakuna millakuyapaqta rurasqankuraykum chaynataq millakuyapaq rurasqankuwan Canaan allpata canton-canton huntarachisqankuraykum.¹² Kunanqa amañamá casarachinkichikchu warmi churikichikkunataqa paykunapa qari churinkuwanqa, nitaqmi casarachinkichikchu warmi churinkutapas qari churikichikwanqa. Amataqmi haykapipas maskankichikchu paykunapa hawkayaynintawan allin kayninkutaqa, chaynataqa rurankichik kallpasapa kanaykichikpaqmí, allpapa allin ruruunta mikunaykichikpaqmí chaynataq miraynikichikmanpas wiñaypaq herencia allpata saqenaykichikpaqmí” nispá.

¹³—Mana allin rurasqaykuraykum chaynataq hatun huchaykuraykum tukuywan castigawarqankiku, chaywanpas qam Diosniyuqa manam castigawarqankiku mana allin rurasqaykuman hinachu aswanqa lluptiykachiwankikuraqmi.¹⁴ ɿYapmantachum mana kasukusaqku kamachikuyunikunata, casarakusaqkuchum kay millakuyapaq kaqkuna ruraq runakunawan? ɿManachum piñakuwaq ñoqaykuta tukuruwanaykikukama, mana pipas puchunankama nitaq pipas lluptinankama?

¹⁵—Israelpa yupaychasqan Dios Taytalláy, allin ruraqmi qamqa kanki chayraykum puchuykachiwankikuraq kunankama. Ñawpaqnikipiraqmi kachkaniku hatun huchallikuq kachkaspaykupas. Qampa ñawpaqnikipiqa manam pipas sayanmanchu kayna huchallikuq kachkaspaqa —nispa.

Huklaw nacionniyoq warmikunata qarqosqankumanta

10 ¹Diospa templonpa ñawpaqninpi qonqoranza Esdras mañakuchkaptinmi chaynataq waqaspa huchankunata willakuchkaptinmi payman huñunakamurqa Israel castakunamanta achka-achka runakuna, qarikuna, warmikuna chaynataq warmakunapas, paykunam llakikuyllawanña waqarqaku.² Chaymi Elampa mirayninmanta kaq Jehielpa churin Secanias nirqa Esdrasman:

—Ñoqaykum Diosninchikta traicionaruniku huklaw nacionniyoq kay llaqtapi *yachaq warmikunawan casarakuspayku, chaywanpas Israel casta runakunaqa confianzawaranraqmi suyachkanchik.³ Kunanyá contratota Diosninchikwan rurasaqku chaynapi llapan warmikunata wawankunatawan qarqonaykupaq. Chaynataqa rurasaqku qampa chaynataq Diosnikichikpa kamachikuyinman manchakuqkunapa nisqankuman hinam,

yachachikuyininman hinataqmi rurasaqkupas.⁴ Hatariy, kay asuntoqa qampa ruranaykim, ñoqaykupas yanapasqaykikum, chaynaqa kallpanchakuspayá arregray —nispa.

⁵ Qonqorasqanmanta Esdras hatariruspanmi jurachirqa Levyi casta sacerdote-kunapa jefenkunatawan Israel casta llapallan runakunata chaynapi nisqankuman hina ruranankupaq. Chaymi paykunañataq jurarqaku. ⁶ Diospa templonpa ñawpaqninmanta Esdras hatariruspanmá pasarqa Eliasibpa churin Johananpa cuartonman. Chaypim mana mikurqachu nitaq yakuta tomarqachu. Preso kasqankumanta kutiqlikuna Diosta traicionasqankuraykum llakisqa karqa.

⁷ Juda lawpiwan Jerusalen llaqtapim qayakurqaku preso kasqankumanta llapallan kutimuqkuna Jerusalen llaqtaman huñunakunankupaq. ⁸ Pipas kimsa punchawkama mana hamuqtañataqmi jefekunapa chaynataq autoridadkunapa rimanakusqankuman hina tukuy kapuqninkunata qechunanku karqa hinaspa kutimuqkunamanta rakisqa kananku karqa. ⁹ Hinaptinmi kimsa punchawllanman Juda lawmanta hinaspa Benjamin lawmanta runakuna huñunakamurqaku Jerusalen llaqtaman. Huñunakurqakumá isqon kaq killapa iskay chunka punchawninpi. Chay punchawpim llapa runa Diospa templonpa plazanpi tiyarqaku chay asuntorayku hinaspa parapi kasqankurayku katkatatastin. ¹⁰ Hatarisanmi sacerdote Esdras paykunata nirqa:

—Qamkunam Diosta traicionarqankichik wakin nacionniyoq warmikunawan casarakuspaykichik, kay rurasqaykichiktam Israel castakunapa huchanman yaparqankichik. ¹¹ Kunanyá huchaykichikkunata willakuychik ñawpa abueloykichikpa yupaychasqan Tayta Diosman. Paypa munasqanta ruraspayá rakikuychik kay allpapi *yachaq wakin nacionniyoq runakunamantawan wakin nacionniyoq warmikunamanta —nispa.

¹² Chaymi llaçallan huñunasqa runakuna qaparispa nirqa:

—Nisqaykiman hinayá rurasqa kachun. ¹³ Aswanqa runakunaqa achkallañam kachkaniku hinaspapas paramuchkanraqtaqmi, manataqmi callepiqa kaymankuchu. Kay asuntoqa manam iskay-kimsa punchawpi ruranapaqchu. Achkallañam kaniku kay hucha ruraqkunaqa. ¹⁴ Chaynaqa jefeykuyá qepachun llaçallaykupa rantiykupi. Llaçaykupi huklaw nacionniyoq warmikunawan lliw casarakuqñataq citasqa punchawkunapi kutimuchunku, paykunawantaqyá hamuchunku sapa llaçata ancianonkunapas chaynataq juezninkunapas chaynapi kay asuntorayku Diosninchikpa sinchi piñakuyin ñoqanchikmanta pasaranankama —nispa.

¹⁵⁻¹⁶ Chaynatamá rurarqaku preso kasqankumanta kutimuqkuna. Aswanqa Asaelpa churin Jonatanwan Ticvapa churin Jahaziasllam mana munarqakuchu. Paykunamantaqmi sayapakurqa Mesulampas chaynataq Levyi casta Sabetapipas. Chaymi sacerdote Esdras ayllukunapa jefen qarikunata akllaspan abuelonkupa castankuman hina churarqa. Paykunam chunka kaq killapa qallariynin punchawpi huñunakuruspanku chay asuntomanta rimanakurqaku. ¹⁷ Chaynapim wakin nacionniyoq warmikunawan casarakuqkuna juzgayta tukurqaku watapa qallariynin punta kaq punchawninpi.

¹⁸ Sacerdotekunapa castanmanta wakin nacionniyoq warmikunawan casara-kuqkunam kaykuna:

Josadacpa churin Josueyapa mirayninmantam ayllunmantam karqa Maasias, Eliezer, Jarib hinaspa Gedalias. ¹⁹ Paykunam prometekurqaku warminkuta qarqonankupaq hinaspataqmi huchankumanta Diosman sapakama ofrecerqaku huk carnerota.

²⁰ Imerpa mirayninmantam karqa Hananiwan Zebadias.

²¹Harimpa mirayninmantam karqa Maasias, Elias, Semaias, Jehiel hinaspa Uzias.

²²Pasurpa mirayninmantam karqa Elioenai, Maasias, Ismael, Natanael, Jozabad hinaspa Elasa.

²³Leviy castamantam karqa Jozabad, Simei, Kelaia otaq Kelita, Petaias, Juda hinaspa Eliezer.

²⁴Takiqkunamantam karqa Eliasib. Punkukunawan cuentallikuqkunamantaña-taqmi karqa Salum, Telem hinaspa Uri.

²⁵Israel castamanta wakinkunam kaykuna: Parospa mirayninmantam karqa Ramia, Jezias, Malquias, Mijamin, Eleazar, Malquias hinaspa Benaia.

²⁶Elampa mirayninmantam karqa Matanias, Zacarias, Jehiel, Abdi, Jeremot hinaspa Elias.

²⁷Zatupa mirayninmantam karqa Elioenai, Eliasib, Matanias, Jeremot, Zagad hinaspa Aziza.

²⁸Bebaipa mirayninmantam karqa Johanan, Hananias, Zabai hinaspa Atlai.

²⁹Banipa mirayninmantam karqa Mesulam, Maluc, Adaia, Jasub, Seal hinaspa Ramot.

³⁰Pahat-moabpa mirayninmantam karqa Adna, Quelal, Benaia, Maasias, Matanias, Bezaleel, Binuy hinaspa Manases.

³¹Harimpa mirayninmantam karqa Eliezer, Isaias, Malquias, Semaias, Simeon,

³²Benjamin, Maluc hinaspa Semarias.

³³Hasumpa mirayninmantam karqa Matenai, Matata, Zabad, Elifelet, Jeremai, Manases hinaspa Simei.

³⁴Banipa mirayninmantam karqa Madai, Amram, Uel, ³⁵Benaia, Bedias, Queluhi,

³⁶Vanias, Meremot, Eliasib, ³⁷Matanias, Matenai, Jaasai, ³⁸Bani, Binui, Simei,

³⁹Selemias, Natan, Adaia, ⁴⁰Macnadebai, Sasai, Sarai, ⁴¹Azareel, Selemias, Semarias, ⁴²Salum, Amarias hinaspa Josey.

⁴³Nebopa mirayninmantataqmi karqa Jeiel, Matatias, Zabad, Zebina, Jadau, Joel hinaspa Benaia.

⁴⁴Chay llapallan runakunam wakin nacionniyoq warmikunawan casarakurqa-ku, wakinninkupaqcha churinkupas karqañam chay warmikunapi.